

Begrebet tilsynsværge er ikke entydigt, sammenholdt herved § 53 i lov om børne- og ungdomsforsorg.

Det er uklart, hvilke beføjelser tilsynsværger har under fogedsagen. Bestemmelsens placering i retsplejeloven vil give indtryk af, at tilsynsværgeren er udstyret med partsbeføjelser. Det vil imidlertid næppe være heldigt at give tilsynsværgeren beføjelse til at afgive bindende erklæringer.

Ordningen vil endvidere være vanskelig for fogeden at administrere, navnlig hvis den skal være obligatorisk, idet det formentlig vil vise sig vanskeligt at finde personer, der er egnede til hvervet.

Efter rådets opfattelse vil den fornødne bistand kunne fås gennem børneværnet, og det foreslås derfor i stk. 2, 1. pkt., at give fogeden adgang til at søge bistand hos dette. Børneværnets bistand vil f. eks. kunne ydes derved, at repræsentanter for børneværnet besøger hjemmet, taler med parterne og evt. er til stede under fogedforretningen.

I øvrigt er de foretagne ændringer alene af redaktionel karakter.

Til nr. 18.

Tilføjjelsen til § 596, stk. 1, nr. 1, tilvejebringer den fornødne hjemmel for, at tvangs bøder efter § 499 a kan inddrives ved udpantning.

Til nr. 19.

Udkastet svarer uændret til § 1, nr. 11, i ægteskabsudvalgets udkast.

Til nr. 20.

Efter § 684, stk. 1, nr. 7, behandles sager om omstødelse af ægteskab, der rejses af det offentlige, i strafferetsplejens former uden hensyn til, om der samtidig nedlægges påstand om straf. Domsmand medvirker ved sagens behandling, jfr. § 688, stk. 2, og JD 1944.87.

Af bestemmelsens forhistorie fremhæves:

Ifølge *kommissionsudkastene af 1869* (den borgerlige retspleje) og *1875* (strafferetsplejen) skulle sag om et ægteskabs ugyldighed, der rejses af det offentlige, behandles som en ægteskabssag i den borgerlige retsplejens former. Et ægteskab skulle dog også kunne erklæres ugyldigt i forbindelse med en straffesag, og spørgsmålet skulle da behandles i strafferetsplejens former.

I bemærkningerne til *udkastet af 1875* siges det, at bestemmelsen om, at et ægteskab skal kunne erklæres ugyldigt, i forbindelse med en straffesag, for så vidt kunne undværes. „Men at gøre to Sager til en Nødvendighed, ville være urimeligt, naar en Forening ikke kan have Betænkelighed, og som en Forening af Sager maa Forholdet opfattes, da Paakjendelsen i den nævnte Retning kun sker efter Anklagerens Paa-stand . . . . At den ved Civilprocesloven anviste Vej maa vælges, naar der mangler Grund til at anlægge Straffesag, er en Selvfølge“.

Efter *kommissionsudkastet af 1899* skulle spørgsmålet om et ægteskabs ugyldighed behandles i strafferetsplejens former, uanset om der samtidig blev nedlagt påstand om straf. Det hedder i bemærkningerne, at det tidligere forslag om, at det offentlige kunne rejse sag om et ægteskabs ugyldighed i den borgerlige retsplejens former, er udeladt, „da man ikke har fundet grund til at gøre Forandring i, hvad der maa anses for nugældende Ret, nemlig at et tilsyneladende Ægteskab, der i Virkeligheden lider af en absolut Ugyldighedsgrund, i sig selv er at anse som en Nullitet, og der i øvrigt i Udkast til Lov om Strafferetsplejen . . . . er aabnet Adgang til at få Ugyldigheden konstateret“.

Retsplejeloven af 1916 stemmer overens med kommissionsudkastet af 1899.

Familieretskommissionens udkast af 1913 til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning indeholdt et særligt kapitel om behandling af ægteskabssager. I dette kapitel bestemtes bl. a., at ægteskabssager er sager om ægteskabs omstødelse, separation eller skilsmisse eller sager, der anlægges til erhvervelse af dom for, at et ægteskab består eller ikke består, at ægteskabssag, bortset fra tilfælde, hvor omstødelsessag rejses af det offentlige, kun kan anlægges af den, der påstår at være eller ikke at være ægtefælle, eller som søger sit ægteskab omstødt eller opløst, samt at omstødelsessager, som anlægges af det offentlige, behandles efter strafferetsplejens regler uden hensyn til, om der samtidig nedlægges påstand om straf. Om den sidste bestemmelse hedder det i bemærkningerne, at omstødelsessag vel som oftest vil kunne anlægges i forbindelse med en straffesag mod den skyldige. „Selvom der imidlertid, f. eks.